

Μανούλα μου, παιδάκι μου (Δρ. Στέφανος Δημόπουλος, Χειρουργός Οφθαλμίατρος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Το κείμενο που ακολουθεί το αφιερώνω στον... Κύπριο μαιευτήρα των Αγιορειτικών μου αναμνήσεων, κυρ Νίκο Ορφανίδη, φίλο και αδελφό, με πολλές ευχαριστίες για την μεγάλη προσφορά του στα Ελληνικά Γράμματα και στην Εκκλησία μας. Να έχει την ευχή του Γέροντά μας αρχιμανδρίτη Ανανία, που μας εγνώρισε και μας κρατάει στην αγκαλιά του αγίου Νεκταρίου.

Ο Γέροντας Αμβρόσιος ψηλός, άντρακλας, παλιός τσολιάς, φάνταζε φοβερός σαν Κύκλωπας, με το ένα μάτι του ταλαιπωρημένο και μισόκλειστο... Αυτό ήταν, άλλωστε, και το εισιτήριό μου για να συνδεθώ μαζί του και εγώ και η οικογένειά μου. Κάλυψε πλήρως το κενό που μας άφησε η ασθένεια του Γέροντά μας Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτη. Ο καλός Θεός μας έστειλε, στην κατάλληλη στιγμή, έναν στοργικότατο παππούλη, να μην αισθανθούμε τον πόνο από την πνευματική ορφάνεια τόσο έντονα. Γιατί, παρά το φοβερό εξωτερικό παρουσιαστικό του, ο

Γέροντας Αμβρόσιος ήταν μια τρυφερή καρδιά, όλο αγάπη πατρική για τα... παιδάκια του, όπως έλεγε.

Κάποτε με πήρε στο τηλέφωνο, να με παρακαλέσει να δω ένα... παιδάκι του που είχε ζάχαρο και ήταν και καλογεράκι, το καημένο... Του είπα να το στείλει κατευθείαν. Άνοιξε η πόρτα και μπαίνει ο νεοεκλεγμένος τότε ηγούμενος του Βατοπαιδίου...

Με τον Γέροντα Εφραίμ Βατοπαιδινό είμαστε συνομήλικοι και γνωριζόμασταν χρόνια. Τον έβλεπα συχνά, όταν επισκεπτόμουν στα Κατουνάκια τον συνονόμάτό του Γέροντα Εφραίμ Κατουνακιώτη. Ο παπα-Εφραίμ Κατουνακιώτης ήταν παραδελφός με τον Γέροντα Ιωσήφ, τον Κύπριο. Πολλές φορές στα Κατουνάκια έβλεπα επισκέπτες αδελφούς της συνοδείας του. Ο μετέπειτα ηγούμενος Εφραίμ ήταν πάντα ανάμεσά τους. Όταν τον είδα, μετά από χρόνια, έπεσα στην αγκαλιά του γελώντας.

—«Βρε άγιε ηγούμενε, εσύ είσαι το... παιδάκι του Γερο-Αμβρόσιου;;;»

Τα μάτια του ήταν καθαρά στην βυθοσκόπηση, όπως και η ψυχή του η παιδική, που έτρεχε μια ζωή πίσω από Γεροντάδες αγίους, να πάρει την ευχή τους και όχι, όπως άδικα τον κατηγορήσαν, πίσω από το χρήμα.

Ο παπα-Εφραίμ Κατουνακιώτης τον ξεχώριζε,, τον αγαπούσε, είχε πάρει το όνομά του. Ο Γέροντας Αμβρόσιος τον αγαπούσε σαν παιδάκι του.

Συνάντησα, πριν ένα μήνα, τον ηγούμενο Εφραίμ στην Μονή Ταξιαρχών, στην Επίδαυρο. Είχα πάει να επισκεφθώ την ηγουμένη Γερόντισσα Μακαρία, που είχαμε πρόσφατα χειρουργήσει στο ένα μάτι. Κόσμος πολύς συνωστίζονταν να εξομολογηθούν στον άγιο καθηγούμενο, πρόσφατα χειρουργημένο στην καρδιά, βαρειά εγχείρηση, πέντε Bypass από ότι έμαθα. Ακάματος, με ελάχιστη ξεκούραση, έβλεπε με τις ώρες τον κάθε αναγκασμένο άνθρωπο. Γκρίνιαζαν οι καλογριούλες απ' έξω από το εξομολογητήριο.

-«Εμάς πότε θα μας δει; Αύριο φεύγει!!!»

Με υποδέχτηκε με ανοικτές αγκάλες, τα ίδια γαλανά αθώα μάτια, το ίδιο χαμογελαστό και αγέραστο πρόσωπο. Δεν ήθελα να τον καθυστερήσω καθόλου, πήραμε την ευχή του κι εγώ και η κυρία Σταυριανή, η σύζυγός μου, μας εφόρτωσε και ευλογίες για παιδιά και εγγόνια και φύγαμε για το εξοχικό μας, σαράντα χιλιόμετρα πιο κάτω, στην Τροιζήνα. Στο δρόμο ρώτησα την κυρία Σταυριανή πώς της φάνηκε ο ηγούμενος... Με εντυπωσίασε η απάντησή της.

-«Πολύ αρχοντική φυσιογνωμία, πολύ αριστοκρατική μορφή...»

Δυο εβδομάδες αργότερα ήταν η γιορτή των Ταξιαρχών. Έχω ευλάβεια στους Ταξιάρχες, από τότε που τελειόφοιτος ιατρικής γνώρισα και συνδέθηκα με τον παπα-Δημήτρη Γκαγκαστάθη, τον τελευταίο κληρικό της εποχής του, όπως έλεγε ο ίδιος. Είχε μια καντήλα μπροστά στο εικόνισμα των Ταξιαρχών στην εκκλησία του

χωρίου του, στον Πλάτανο, κοντά στα Τρίκαλα, στη Θεσσαλία. Έκανε ατελείωτα σαρανταλείτουργα, πάντα νύχτα, και δεν πλησίαζαν τα δαιμόνια.

Μια χωριανή του πήγε σε μάγισσα, σε γειτονικό χωριό, και αυτή της είπε πως δεν μπορεί να κάνει τίποτα στον Πλάτανο, την εμποδίζουν οι λειτουργίες του παπα-Δημήτρη στους Ταξιάρχες...Και όταν οι κομμουνιστές ερχόντουσαν με κακό σκοπό στο χωριό τους, τότε, στον αδελφοκτόνο εμφύλιο πόλεμο, η καντήλα κουνιόταν σαν να γινόταν σεισμός και έτσι φεύγανε στα βουνά, κρυβόντουσαν και σώζονταν.

Και μια φορά, όπου δεν πρόλαβαν, και οι κομμουνιστές φθάνανε στον Πλάτανο, ο παπα-Δημήτρης έτρεξε μπροστά στους Ταξιάρχες και απαίτησε να γίνει θαύμα!!!

—«Τόσα χρόνια σας διακονώ, τώρα απαιτώ να κάνετε ένα θαύμα και να μας σώσετε», είπε με παρρησία...

Και ευθύς έπεσε ομίχλη, σαν σύννεφο, στο χωριό και τα τάγματα πέρασαν δίπλα από το χωριό και δεν το είδαν....

Μεγάλη η χάρη των Ταξιαρχών!

Το μοναστήρι στην Επίδαυρο το βρήκε ερείπιο η προκάτοχος της Γερόντισσας Μακαρίας, η Γερόντισσα Χριστονύμφη Παναγιωτοπούλου, όταν ήλθε από την Ζούρβα, το ασκητικό Υδραϊκό μοναστήρι. Σκεφτόταν να τα παρατήσει, να γυρίσει πίσω στην Ζούρβα! Ήταν και δυο νέοι άντρες που τριγύρναγαν στα πόδια τους,

ούτε μάντρες βλέπεις υπήρχαν, τότε, ούτε πόρτες. Η Γερόντισσα τους είχε κάνει παρατήρηση.

— «Σας παρακαλώ, δεν ξέρω πως είχατε συνηθίσει ως τώρα, αλλά εδώ είναι τώρα γυναικείο μοναστήρι. Δεν μπορείτε να μπαينوβγαίνετε εδώ πέρα.»

Αυτοί όμως εκεί!

Τους βλέπει η Γερόντισσα από μακριά να κρατούν κάτι σχοινιά και να μετράνε. Όρμησε κατά πάνω τους θυμωμένη και όταν πλησίασε άκουσε τον ένα να λέει στον άλλο:

-«Κράτα το μέτρο πιο υψηλά, Γαβριήλ!»

-«Ναι, Μιχαήλ», απάντησε ο άλλος.

Και ευθύς ανοίξανε τα μάτια της Γερόντισσας και πρόλαβε να δει τους Ταξιάρχες σε όλη τους την δόξα, πριν εξαφανιστούν...

Πήγαμε, λοιπόν, στη γιορτή τους, να γιορτάσουμε μαζί με τις φιλόξενες αδελφές, καμιά εικοσαριά τον αριθμό, και τις ρώτησα, αν πρόλαβαν να δουν καθόλου και αυτές τον πνευματικό της Μονής, ηγούμενο Εφραίμ Βατοπαιδινό.

-«Βέβαια!», μου απάντησαν χαρούμενες. «Μας πρόλαβε όλες...»

-«Μα καλά. Πότε σας είδε;»

-«Μέχρι το πρωί, γιατρέ μου, που έφυγε. Δεν κοιμήθηκε καθόλου...»

Άκουσα τυχαίως μια εκπομπή στην τηλεόραση του Δημήτρη Καμπουράκη. Ο Καμπουράκης είναι γνωστός και έγκριτος δημοσιογράφος και η γλώσσα του μου αρέσει, γιατί δεν χαρίζει κάστανα. Με το κρητικό ταμπεραμέντο του, κάθε άλλο παρά θεούσο δεν θυμίζει ο λόγος του.

Είχε, λοιπόν, ένα πρώην φυλακισμένο από τις φυλακές Πολύγυρου, από τους πολλούς που φυλακίστηκαν για χρέη προς το Δημόσιο. Άνθρωποι νοικοκυραίοι, οικογενειάρχες, που στην οικονομική κρίση που μαστίζει εδώ και εφτά χρόνια την πατρίδα μας μείνανε άνεργοι και φυλακίστηκαν για ποσά μικρότερα των 10.000.

Τον κάλεσε ο διευθυντής των φυλακών, που δεν είχε χώρο να τους βάλει όλους αυτούς τους σύγχρονους Αγιάννηδες και του πρότεινε να απευθυνθεί και αυτός στον ηγούμενο.

-«Ποιόν ηγούμενο;» ρώτησε ο φουκαράς, απορημένος...

— «Μα τον Εφραίμ, τον ηγούμενο στο Βατοπαίδι», απάντησε ο διευθυντής, απορώντας για την άγνοιά του. «Έχει βγάλει εκατοντάδες από εδώ μέσα, πληρώνοντας τα χρέη τους...»

Ο Καμπουράκης το έψαξε, να βρει στατιστικά στοιχεία, αλλά έπεσε σε τοίχο!!!

«Εμείς βοηθάμε όσους μπορούμε, από χρήματα που μας περισσεύουν, δεν τα αποθηκεύουμε ούτε κάνουμε στατιστικές, πόσα ξοδέψαμε και πόσους βγάλαμε από την φυλακή.... Ο Χριστός μας έχει διδάξει “μη γνώτω η δεξιά σου τί ποιεί η

αριστερά σου ”, όσον αφορά τις ελεημοσύνες μας. Και επίσης “παντί τω αιτούντι δίδου... ”»

Παρά ταύτα ο Καμπουράκης το έψαξε από πηγές εκτός Βατοπαιδίου. Ήταν χιλιάδες... Εν φυλακή και επισκέψασθέ με...

Και ένα άλλο που υπέπεσε στη γνώση μου από πρώτο χέρι. Ήθελε ο Γέροντας Αιμιλιανός να φτιάξει παιδική κατασκήνωση στην Ορμύλια Χαλκιδικής. Είχε εντοπίσει ένα ωραίο κτήμα στο βουνό, που ανήκε στο Βατοπαίδι, όπως όλη η περιοχή της Ιεράς Μονής «Ευαγγελισμού της Θεοτόκου», το γυναικείο μοναστήρι δηλαδή του Γέροντα Αιμιλιανού ανάμεσα στα χωριά Ορμύλια και Βατοπαίδι, στην Κασσάνδρα Χαλκιδικής. Η τρέχουσα τιμή, όμως, ήταν ακριβή και ο Γέροντας Αιμιλιανός απευθύνθηκε στον παπα-Εφραίμ Κατουνακιώτη και αυτός στον Γέροντα Ιωσήφ τον Βατοπαιδινό. Το Βατοπαίδι χάρισε την περιοχή κυριολεκτικά στην Σιμωνόπετρα...

Και ένα τελευταίο, για να κλείσω το κεφάλαιο του Βατοπαιδίου. Με παρακάλεσαν κάτι φίλοι από το ΠΑΣΟΚ να εξετάσω οφθαλμολογικά έναν υπουργό. Ήταν στη φούρια τότε η σκανδαλολογία για την λίμνη Βιστωνίδα.

— «Πήγα αυτοπροσώπως, γιατρέ μου, σαν υπουργός, να κάνω αυτοψία. Με τόσα που λεγόντουσαν, δεν εμπιστευόμουν κανένα υπηρεσιακό παράγοντα. Είδα ερείπια εκκλησιαστικά, σπασμένα κιονόκρανα με σταυρούς σκαλισμένα επάνω. Φαινόταν πεντακάθαρα σε ποιον ανήκει αυτή η λίμνη από αιώνες. Δεν μπορούσα να εθελotuφλήσω για καμμία σκοπιμότητα.»

Είχε και τίμιους ανθρώπους το ΠΑΣΟΚ.

Όμως ξεστράτησα από τον Γέροντα Αμβρόσιο, τον γίγαντα με την τρυφερή καρδιά. Θυμάμαι την συμπόνια που έπαιρνε η έκφρασή του μπροστά στον ανθρώπινο πόνο, την αρρώστια, την σωματική αδυναμία.

— «Μανούλα μου», έλεγε στην Γερόντισσα Παρθενία. «Μανούλα μου» αποκαλούσε και την κυρία Σταυριανή, με τα σωματικά προβλήματά της. «Μανούλα μου», σε κάθε άρρωστη και αναγκεμένη. Μέχρι και σε ομοφυλόφιλο με AIDS!

Φιλοξενιόμουνά στο Μοναστηράκι στο Δαδί, και είχα μια συζήτηση με τον Γέροντα, που με έκανε σκουπίδι!

—«Τί; Νομίζεις ότι θα προσεύχομαι εγώ για σένα; Εσύ να πας στο δωμάτιό σου και να προσευχηθείς για την ψυχή σου. Αυτό έχει αξία! Τί; Νομίζεις ότι η ελεημοσύνη μόνο και οι καλές πράξεις είναι αρκετά; Θέλει και προσευχή! Άντε, που έμαθες και έρχεσαι εδώ και τριγυρνάς στο μοναστήρι, χωρίς να κάνεις λίγη ώρα προσευχή!!!!»

Έφυγα λυπημένος και κλείστηκα στο υγρό, κρύο δωμάτιο, για μια ακόμα αποτυχημένη προσπάθεια ενδοστροφείας και προσευχής... Ευτυχώς, σε μισή ώρα, άκουσα το συρτό βάδισμα της αδελφής Νεκταρίας, που ήταν κουτσή η καημενούλα, αλλά το παιδί για όλες τις δουλειές στο μοναστήρι, η πιο ταπεινή καλογριούλα που γνώρισα ποτέ! (Θεός σχωρέσει την ψυχούλα της).

-«Κύριε Στέφανε, ο Γέροντας σας θέλει επειγόντως.»

Βρήκα τον Γέροντα αλλαγμένο...

— «Παιδί μου, Στέφανέ, ήλθε εδώ ένα παιδάκι, το καημένο είναι άρρωστο από AIDS, η καημένη η ψυχούλα, και χρειάζεται βοήθεια να χειρουργηθεί. Έχω 50.000 δρχ, δεν έχω άλλα, δώσε μου και εσύ άλλα 50.000, να τα κάνουμε εκατό, να το βοηθήσουμε.»

— «Γιατί να βοηθήσω;» τον επείραξα. «Εσύ δεν μου είπες πως αυτό δεν έχει καμμία ιδιαίτερη αξία στα μάτια του Θεού;;;»

Επακολούθησε ο μεγαλύτερος πανηγυρικός λόγος περί ελεημοσύνης. Ούτε ο άγιος Ιωάννης ο Ελεήμων να ήτανε.

Καλύπτει πλήθος αμαρτιών η ελεημοσύνη!!! Ελέησε και εμάς τους αμαρτωλούς, Θεέ μου....

Πηγή: Ακτή, Περιοδικό Λογοτεχνίας και Κριτικής, σελ. 271-275 Λευκωσία Κύπρου, Μάιος 2018